

slivah in marelicah; iz pet posameznih peres sestavljeno listje nahajamo pa na orehovem drevju. Obrobje pri listji sadnega drevja je jako in zelo različno. Rob kostanjevega listja nazobčan je v pravo žago med tem, ko je rob na orehovem listji skoraj popolnoma gladek. Če primerjamo nastaje nan listja raznih sadnih plemen med seboj, nahajamo pri tem velik in očiten razloček med njim. Ta stran je pri hruševem, breskvinem, mareličnem, kostanjevem ter kislno-češnjevem listji gladka in svitla, a pri jabolčnem, češpljevim, slivinem in sladko-češnjevem listji nekako rapava, ne gladka in kosmata. Tudi pri listji enega samega sadnega drevesa, ako se medsebojno primerja, najdemo gledé njegove oblike očitne različke; listje na rodnih šteržih — ob sadežih samih — je bolj okrogličaste podobe, nego je ono na lesnih poganjkih. Vsled tega moremo listje sadnega drevja le bolj kot pravo karakteristično znamenje sadnega plemena, ne pa kot zanesljivo znamenje sadne vrste ali sorte smatrati. — Drevesno listje ima dve strani: zgornjo in spodnjo; zgorenja je memo spodaje uže po tipu samem precéj trša čutiti. Ako dva lista enoistega sadnega drevesa v roke vzamemo, ter pri enem zgornjo, pri drugem pa spodnjo stran njegovo h krati opazujemo in primerjamo, prepričamo se prec, da je zelena barva prve dosti bolj živa in temno-zelena, nego ona druge (spodnje strani), katera je bolj medla in svitlejše-zelena.

(Dalje prihodnjič.)

Kmetijska družba kranjska in njen glavni odbor.

(Dalje.)

Prvi zvezek „Naznanil“ letnika 1874. podaja udom kmetijske družbe sledeča poročila:

O izvrševanju sklepov občnega zbora od dne 29. januarja 1873. leta, nadalje gledé družbenih opravil: za povzdigo reje drobnice, kar se tiče pospeševanja sviloreje, za povzdigo sadje- in vinoreje ter vrtnarstva, za povzdigo čebelarstva, za zboljšanje predivstva, za napravlanje izglednih gnojišč, za nakup kmetijskih strojev in orodja, za povzdigo planinskega gospodarstva, za spisovanje poljedelske statistike, za zboljšanje močvirnih zemljišč, za napravlanje vodnjakov in kali, kedar vode manjka. Za tem sledi: poročilo o svetovni razstavi na Dunaji leta 1873. in kako se je je kmetijska družba vdeležila. Za računom in proračunom sledi poročilo, kako bi se v prid družbi predrugačila določba o porabi letnih doneskov družbenih udov, nasveti družbenih udov, med prvimi nahajamo podružnici postojnsko in vipavsko. Častne diplome pripoznale so se dvanajstim gospodarjem.

V dodatkih nahajamo:

Poduk o škodljivih mrčesih, katerih zatrosenja se je bati, in to o krompirjevem žužku, „kolorado-žužek“ imenovanem, nadalje o slivinem rivčkarji in o krvavi uši, nadalje podučen članek o stelji in o gnoji, in to: kakošen namen ima stelja, iz kakošnih reči je stelja, kakošna ima stelja biti, gnojenje travnikov, gnojenje njiv, poljsko kolobarstvo ali spreminjava, živa prst ali gujilovica, slama, bičje, ločje, praprot, vresje, šota in prst iz trohnice, planinska zelišča, pesek, raba peska za gnoj, prstna stelja, listje za steljo, stelja iz smerečja, jelovja itd., je li stelja potrebna za snago goveje živine, hlev z jaslami, hlevi s koriti, če naj se gnoj med govedi pušča, mostnati ali odrasti hlevi, pôdi, kakošne prednosti imajo taki hlevi, pomočki zoper mraz, pod v globoko ležečih hlevih, nadomestila za steljo, če

stelja prst pomuoži, drugi nadomestovalni snutek, tretji nadomestek, četrti nadomestek za steljo, peti nadomestek, kako in kdaj gnoji pesek, nekaj in sedaj, če obsekovanje gozdu škoduje? kaj grabljenje listja gozdu škoduje? kdaj in kako se sme stelja grabiti? kako važen je gozd itd.

To so predmeti, o katerih **živinski** obširno govorijo „Naznanila“ in ki **la in dolga: tr** „Zboljšajte gospodarstvo z gnojnino! **La gips za** na poljih in v gozdih se bode s tem povzdignil za več milijonov goldinarjev v deželi.“

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske izkušnje.

Če govedino napenja,

znanih je več pripomočkov, na priliko, nekoliko apnene vode, ali smodnik med mleko zmešan tudi spusti sapo živini na hrbtu, kdor to prav zna; pa bolj ko vse omenjene pripomočke priporočajo zanesljivi živinorejci iz lastne skušnje sledeče:

Vzamete se dve surovi kurji jajci, napravi se jima na ožjem koncu mala luknjica in iztoči se skoz to iz njih ves beljak, potem pa se natoči v jajci polno terpentinovega olja ter se zamašite luknjici s kruhom, da se terpentin ne odteka. Ti dve jajci denete se potem napeti živini tako globoko v gobec, da ji mora povžiti, in vspeh zdravila se prav kmalu zapazi. Živini začne se iz želodca pehati, in prej ko preide 10 minut, je napetost odpravljena in živina z gospodarjem vred vesela. Gotovo je to sredstvo tako lahko rabiti in ako ima vsaj eno četrtinko litra terpentinovega olja vedno pri rokah, si ni ne hitreje ne ceneje pomoči misliti v takih slučajih, ko ravno priporočeno skušena. Ako si vsaj nekaj gospodarjev vsake vasi zapomni to sredstvo in v svojih omaricah spravlja po malo terpentinovega olja, rešilo se bode vsako leto prav mnogo govedini življenje, in ravno toliko gospodarjev obvarovalo prav občutljive škode.

Nove vrste krompir imenovan „Queen of the Valley“,

to je: kraljica doline, podoben rudečemu amerikancu, na prodaj pri vrtnarji Chrestensen v Erfurtu, zelo priporoča nemšk gospodar zaradi velikanske rodovitnosti; on piše: „Bral sem priporočilo te vrste krompirja, da obrodí neverjetne množine, celó v slabih peščenih tleh, da je nenavadne velikosti itd., in res naročim enega, ki je tehtal pol kile. Kolikor očes je imel, na toliko kosov sem ga dal razrezat, dne 12. aprila dam ga sadit na dobro njivo. V poletji razraščal se je krompirjevec v nenavadno velikost take, da sem bolj in bolj v resnici začel upati dobrega pridelka in misel, da je vsa hvala gola sleparija, jela se je zgubljeti. In res, ko dne 27. avgusta krompir skopljem, imel sem velikansk pridelok, 122 lepih krompirjev, ki so tehtali 46.07 kil, tedaj nad 92krat toliko, kar sem sadil. Ali se te vrste krompir bolj priporoča za jed ali za pičo, še nisem poskusil, ker si nisem hotel nobenega semena odvzeti s tem, da bi ga bil kuhal.“

Enako poskušnjo z enakim vspehom napravil je profesor Deininger v ogerskem Altenburgu ravno s te vrste krompirjem.